

	PŘEDMLUVA	11
1.	VÝVOJOVÉ ETAPY IMUNOLOGIE	13
2.	VÝVOJ IMUNITNÍHO SYSTÉMU A JEHO FUNKCÍ V HISTORII ŽIVOTA A JEDINCE	23
2.1	Fylogeneze	23
2.1.1.	Imunita ve vývoji druhů	23
2.1.2.	Geny, znaky, receptory a funkce	26
2.2.	Ontogeneze	29
2.2.1.	Prenatální období	29
2.2.2.	Novorozenecké období	34
2.2.3.	Poruchy ontogenetického vývoje imunity	35
2.2.4.	Imunita ve stáří	38
2.2.5.	Předčasná stárnutí imunity	39
3.	ORGÁNY, TKÁNĚ A BUŇKY IMUNITNÍHO SYSTÉMU; MORFOLOGIE A ZÁKLADNÍ VZTAHY K FUNKCI	41
3.1.	Kmenové buňky	41
3.2.	Podpůrný systém	42
3.3.	Fagocyty buňky	42
3.4.	Ústřední (primární) lymfoidní orgány	44
3.4.1.	Tymus	45
3.4.2.	Fabriciova burza a její savčí analoga	48
3.5.	Periferní (druhotné) lymfoidní orgány	49
3.5.1.	Lymfatické (lymfoidní) uzliny	49
3.5.2.	Slezina	50
3.6.	„Vertikální“ rozdělení periferních lymfoidních tkání	52
3.7.	Lymfoidní tkáně, nervový a hormonový systém	52
3.8.	Lymfocyty	54
3.8.1.	T-lymfocyty	54
3.8.2.	B-lymfocyty	56
3.8.3.	Funkční projevy lymfocytového systému	58
3.8.3.1.	Imunitní funkce	59
3.8.3.2.	Neimunitní funkce	60
4.	ZNAKY A ANTIGENY	61
4.1.	Vlastnosti antigenů	61
4.2.	Typy a druhy antigenů	63
4.2.1.	Druhé znaky a antigeny	64
4.2.2.	Sebeznaky – individuální (transplantační, histokompatibilitní) znaky a antigeny ..	67
4.2.2.1.	Vlastnosti a funkce sebeznaků	67
4.2.2.2.	HLA a nemoci	72
4.2.3.	Buněčné, tkáňové a orgánové (diferenční) znaky a antigeny	76

5.	PŘIROZENÁ (NESPECIFICKÁ, VROZENÁ) IMUNITA	80
5.1.	Fagocytóza	81
5.2.	Výkonné buňky přirozené imunity	86
5.3.	Komplement	88
5.4.	Interferon	92
5.5.	Zánět	96
6.	ZÍSKANÁ (SPECIFICKÁ, ADAPTIVNÍ) IMUNITA	101
6.1.	Protilátky (imunoglobuliny)	101
6.1.1.	Povaha a funkce imunoglobulinů	102
6.1.2.	Genetika tvorby imunoglobulinů	105
6.1.3.	Tvorba a uvolňování imunoglobulinů	108
6.1.4.	Místo tvorby imunoglobulinů	109
6.1.5.	Protilátková odpověď	109
6.1.6.	Teorie tvorby protilátek	111
6.2.	Buněčná imunita a lymfokiny	112
6.2.1.	Úlohy buněčné imunity	112
6.2.2.	Receptory T-lymfocytů pro antigen	112
6.2.3.	Buněčná imunita	114
6.2.4.	Lymfokiny	115
6.3.	Imunitní reakce	117
6.3.1.	Dostředivá složka	117
6.3.2.	Ústřední složka	119
6.3.2.1.	Aktivace lymfocytů	120
6.3.2.2.	Spolupráce lymfocytů	121
6.3.2.3.	Negativní regulace	122
6.3.3.	Odstředivá složka	124
7.	OTÁZKY PROTIINFEKČNÍ IMUNITY	127
7.1.	Infekční onemocnění	127
7.2.	Zásah mikroba do mechanismů fagocytózy	129
7.3.	Kontrola hostitelovy odolnosti lokálním zánětem	132
7.4.	Bakteriální mitogeny a polyklonální aktivátory	132
7.5.	Specifická imunitní odpověď při bakteriální infekci	135
7.6.	Protilátková odpověď u bakteriálních infekcí	136
7.7.	Lokální imunita, význam sekrečních protilátek	138
7.8.	Buněčná imunita u bakteriálních infekcí	139
7.9.	Imunita u virových infekcí	143
7.10.	Imunita u mykóz	149
7.11.	Imunita u parazitárních onemocnění	149
8.	STAVY IMUNITNÍ NEDOSTATEČNOSTI	152
8.1.	Prvotní (vrozené) stavy imunitní nedostatečnosti	153
8.1.1.	Postižení kmenových lymfoidních buněk	154
8.1.2.	Poruchy tymového systému	156
8.1.3.	Poruchy systému analogického burze	156
8.1.4.	Prvotní poruchy fagocytózy	159
8.1.5.	Prvotní poruchy komplementu	161
8.2.	Druhotné (získané) stavy imunitní nedostatečnosti	162
8.2.1.	Druhotné poruchy buněčné a humorální imunity	162
8.2.2.	Druhotné poruchy přirozené imunity	165
8.3.	Charakteristické rysy a diagnostika stavů imunitní nedostatečnosti	167
8.4.	Principy léčby stavů imunitní nedostatečnosti	169
9.	CHOROBNÉ STAVY A ONEMOCNĚNÍ VYVOLANÉ HUMORÁLNÍMI A BUNĚČNÝMI IMUNITNÍMI MECHANISMY	172
9.1.	Přecitlivlost reaginového typu (časná přecitlivlost)	172
9.1.1.	Atopická onemocnění	173
9.1.1.1.	Charakteristické rysy	173
9.1.1.2.	Hlavní atopické syndromy	174
9.1.1.3.	Patogeneze atopie	176
9.1.1.4.	Diagnostika atopie	178
9.1.1.5.	Léčba atopie	179
9.1.2.	Anafylaxe	180

9.2.	Chorobné stavy a onemocnení vyvolané protilátkami proti buněčným znakům a receptorům	182
9.2.1.	Choroboplné projevy protilátek proti buněčným znakům	182
9.2.1.1.	Choroboplné projevy fyziologických humorálních imunitních reakcí	183
9.2.1.2.	Cytotoxická humorální přecitlivělost	184
9.2.1.2.1.	Klinicky důležité chorobné jednotky	184
9.2.1.2.2.	Diagnostika a léčba	186
9.2.2.	Choroby vyvolané protilátkami proti buněčným receptorům	187
9.2.2.1.	Charakteristické rysy	187
9.2.2.2.	Hlavní chorobné syndromy	187
9.3.	Onemocnení vyvolaná imunitními komplexy	188
9.3.1.	Charakteristické rysy	189
9.3.2.	Hlavní akutní syndromy z imunitních komplexů	190
9.3.3.	Nemoci z chronického ukládání imunitních komplexů	192
9.3.4.	Patogeneze imunokomplexových chorob	197
9.3.5.	Diagnostika a léčba imunokomplexových procesů	200
9.4.	Chorobné stavy vyvolané buněčnou (pozdň) přecitlivělostí	201
9.4.1.	Charakteristické rysy	201
9.4.2.	Buněčná přecitlivělost na mikroorganismy	202
9.4.3.	Buněčná přecitlivělost na chemické látky (léky)	203
9.4.4.	Buněčná přecitlivělost a imunopatologické procesy	204
9.4.5.	Patogeneze, diagnostika a léčba	204
9.5.	Choroby charakteristické tvorbou granulomů	205
9.5.1.	Charakteristické rysy	205
9.5.2.	Hlavní granulomatózní syndromy	207
9.5.3.	Patogeneze granulomatózních procesů	207
9.5.4.	Diagnostika a léčba granulomatózních syndromů	208
9.5.5.	Přidružené chorobné jednotky	208
10.	AUTOIMUNITNÍ CHOROBY	211
10.1.	Fyziologická autoimunita	211
10.2.	Patologická autoimunita	213
10.2.1.	Autoimunitní onemocnení u pokusných zvířat	213
10.2.2.	Lidská autoimunitní onemocnení	214
10.2.3.	Patogeneze autoimunitních chorob	221
10.2.3.1.	Základní patogenetické představy	221
10.2.3.2.	Významné faktory vzniku autoimunity	223
10.2.3.3.	Patogenetické úlohy humorálních a buněčných imunitních mechanismů	226
10.2.4.	Diagnostika autoimunitních chorob	227
10.2.5.	Léčba autoimunitních chorob	228
11.	LYMFOPROLIFERAČNÍ CHOROBY	230
11.1.	Charakteristické rysy	230
11.2.	Hlavní chorobné jednotky	230
11.3.	Poznámky k etiopatogenezi, diagnostice a léčbě	232
11.4.	Amyloidóza	236
12.	ÚVAHY ZE SPECIÁLNÍ IMUNOPATOLOGIE	238
12.1.	Imunologie jaterních chorob	238
12.2.	Imunologie chorob nervového systému	242
12.3.	Imunologie revmatických chorob	246
12.4.	Imunologie chorob kůže a sliznic	251
13.	KREVŇÍ PŘEVOD, TRANSPLANTACE BUNĚK, TKÁNÍ A ORGÁNŮ ..	258
13.1.	Převod krve a jejích složek	258
13.2.	Transplantace buněk kostní dřene, buněk fetálních jater a dalších buněk	263
13.3.	Transplantace orgánů	270
13.3.1.	Historické etapy	270
13.3.2.	Transplantační antigeny a transplantační reakce	271
13.3.3.	Imunogenetika a výběr dárců	273
13.3.4.	Transplantace orgánů v klinické praxi	274
13.3.4.1.	Transplantace ledvin	274
13.3.4.2.	Transplantace srdce	278
13.3.4.3.	Transplantace jater	279

13.3.4.4.	Transplantace plic	279
13.3.4.5.	Transplantace pankreatu	280
13.3.4.6.	Transplantace ostatních orgánů a tkání	281
13.3.5.	Xenogenní štěpy	283
13.3.6.	Umělé orgány	283
13.4.	Výjimky z transplantacních zákonů	285
13.4.1.	Výjimečné orgány a tkáně, privilegovaná místa a stavy	285
13.4.2.	Imunologie oplození a těhotenství	286
13.4.3.	Imunologická kontrola porodnosti	289
14.	IMUNOLOGIE A ZHOUBNÉ NÁDORY	291
14.1.	Nádory vyvolané fyzikálními a chemickými působky	291
14.2.	Nádory vyvolané onkogenními viry	292
14.3.	Transplantované nádory	295
14.4.	Spontánní (autochtovní) nádory	295
14.5.	Onkogeny	296
14.6.	Podstata vnímavosti k nádorům	297
14.7.	Nádorové antigeny	298
14.8.	Imunitní reakce proti nádorům	302
14.9.	Imunologický průkaz a sledování zhoubných nádorů	304
14.10.	Imunologická prevence zhoubných nádorů	305
14.11.	Léčba zhoubných nádorů	306
14.11.1.	Léčba nádorů z imunologického hlediska	306
14.11.2.	Imunoterapie	307
14.11.2.1.	Pasivní imunoterapie	308
14.11.2.2.	Adoptivní imunoterapie – pasivní přenosy buněk	309
14.11.2.3.	Aktivní specifická imunoterapie	310
14.11.2.4.	Aktivní nespecifická imunoterapie	311
15.	ŘÍZENÍ (REGULACE, MODULACE) IMUNITNÍCH REAKCÍ	314
15.1.	Specifické tlumivé mechanismy a zásahy	315
15.1.1.	Útlum vyvolaný antigenem	315
15.1.2.	Útlum vyvolaný protilátkami a imunitními komplexy	317
15.1.3.	Tlumivé buňky	319
15.1.4.	Autotolerance	320
15.1.5.	Medicínská hlediska	320
15.2.	Specifické podnětné zásahy	321
15.2.1.	Vliv antigenu a buněčných složek	321
15.2.2.	Vliv protilátek, imunitních buněk a jejich faktorů	322
15.3.	Nespecifické tlumivé zásahy a působky	323
15.3.1.	Zásahy na lymfoidním systému a v imunitních dějích	323
15.3.2.	Imunosupresivní zásahy a působky	324
15.3.3.	Imunosupresivní faktory a jevy	331
15.3.4.	Klinická imunosupresivní léčba	333
15.4.	Nespecifické podněcování imunity	334
15.4.1.	Adjuvantní zásahy a působky	336
15.4.2.	Podnětné složky vlastního organismu a biologické působky	336
15.4.3.	Mikroorganismy, jejich složky a produkty	338
15.4.4.	Umělé působky a látky se selektivním podnětným působením	340
15.4.5.	Klinická imunorestaurační a imunostimulační léčba	341
	Doporučená literatura	342
	Rejstřík	345